

nestali

Danas u cijelom svijetu postoje milioni prijavljenih osoba nestalih u oružanim sukobima i usljed povreda ljudskih prava. Problem nestalih se značajno pogoršao tokom posljednjih dvadeset godina. Klimatske promjene i uništavanje okoliša uzrok su prirodnih nesreća i masovnih migracija stanovništva. Politička nestabilnost širom svijeta dovela je do neviđenih povreda ljudskih prava i neuspjelih pokušaja održavanja vladavine prava u tim zemljama. Iako tek jedan segment globalnih problema u okviru pitanja sigurnosti, problem nestalih osoba ipak je od suštinskog značaja. Neuspjeh vlada u procesu pronalaska i identifikacije žrtava prisilnih nestanaka suštinski je suprotstavljen vladavini zakona. Zbog toga je odgovornost i aktivna reakcija države ključna na domaćem, ali i međunarodnom planu.

mandat

ICMP je nezavisna međunarodna organizacija nastala na temelju međunarodnog sporazuma, sa sjedištem u Hagu i više od 20 godina iskustva u 40 zemalja. Jedina je međunarodna organizacija sa isključivim zadatkom rješavanja pitanja nestalih osoba. Pomaže vlastima prilikom osnivanja institucija koje će promovirati vladavinu zakona i uspješno i neovisno tražiti i identifikovati nestale osobe te podržava sve napore usmjerene ka donošenju zakona koji će porodicama nestalih osoba omogućiti da inistiraju na svojim pravima. ICMP je podršku vlastima pružao i kroz primjenu savremene forenzičke tehnologije, uključujući i pionirsku upotrebu metoda analize DNK u svrhu pronalaska i identifikacije osoba nestalih u različitim okolnostima u svim dijelovima svijeta. ICMP vodi jedini neprofitni, stalni kapacitet koji ima mogućnost istovremene analize velikog broja uzoraka DNK u svrhu identifikacije ljudi. ICMP se odaziva i na zahtjeve za dokumentiranje i stručno svjedočenje pred međunarodnim i domaćim sudovima u predmetima ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti, genocida i drugih zločina prema međunarodnom pravu.

povezani programi

ICMP vodi pet međusobno povezanih programa: **Program za razvoj institucija i civilnog društva (Institution and Civil Society Development Program – ICSD)** daje doprinos u procesima tranzicijske pravde, pruža zakonodavnu podršku i podržava umrežavanje organizacija civilnog društva koje zagovaraju istinu, pravdu i prava porodica netalih osoba. ICSD upravlja Globalnim forumom o nestalim osobama koji spaja stručnjake, vladine zvaničnike i druge relevantne aktere iz cijelog svijeta u svrhu promicanja razumijevanja i konkretnih aktivnosti na rješavanju pitanja nestalih osoba. **Program za nauku i tehnologiju** donosi najsavremenija tehnička rješenja putem direktne tehničke podrške, uključujući i obuku i izgradnju kapaciteta, istovremeno testiranje velikog broja uzoraka DNK u svrhu identifikacije kao i stručnu pomoć u oblastima arheologije i antropologije. **Program za razvoj sistema za upravljanje podacima (Data Systems Program)** vodi ICMP-ov Sistem za upravljanje podacima u procesu identifikacije (Identification Data Management System (iDMS) koji služi za prikupljanje, spremanje, zaštitu i dijeljenje podataka o nestalim osobama na siguran način. Pristup iDMS-u je omogućen svima koji žele dati informaciju o nestaloj osobi, sa bilo koje lokacije, putem ICMP-ovog Centra za online upit (Online Inquiry Center). **Program za podršku pravosuđu (Justice Sector Assistance Program)** podržava međunarodne i domaće zakonodavne inicijative u svrhu pronalaska i identifikacije nestalih osoba, utemeljene na demokratskim procesima i vladavini zakona. **Centar izvrsnosti i Program za obuku (Center for Excellence and Training Program)** omogućava prenošenje znanja, strategija i najboljih praktičnih rješenja razvijenih u ICMP-u. Vodi programe obuke u procesu identifikacije na temelju testiranja DNK, naprednih informatičkih baza podataka, ekshumiranja masovnih ilegalnih grobnica, primopredajnih procedura i obrade mjesta zločina.

historijat

ICMP je osnovan 1996. godine na samitu G-7, kao pokušaj rješavanja problema nestalih u sukobima na području zapadnog Balkana. Predvodio je napore koji su omogućili identifikaciju više od 70 procenata nestalih žrtava, uključujući i 7.000 od 8.000 nestalih u događajima u i oko Srebrenice 1995. godine. Od 2004. godine ICMP radi u cijelom svijetu. Nizozemska, Ujedinjeno Kraljevstvo, Belgija, Švedska i Luksemburg potpisali su 2014. godine međunarodni sporazum kojim je ICMP dobio status međuvladine organizacije sa sjedištem u Hagu. Njegova zadaća je odgovoriti na globalni izazov rješavanja pitanja nestalih osoba. Sporazum – koji je otvoren za pristup svim državama – kasnije su potpisali Čile, Kipar, El Salvador i Srbija.

povjerenici

ICMP-om trenutno predsjedava nekadašnji ambasador SAD-a, Thomas Miller. Njegovi povjerenici su Njena Visost Kraljica Noor / ambasador Knut Vollebæk, bivši ministar vanjskih poslova Norveške / ambasador Rolf Ekéus, bivši visoki povjerenik OSCE-a za nacionalne manjine / Alistair Burt, bivši državni ministar i delegat Parlamenta Ujedinjenog Kraljevstva / sutkinja Sanji M. Monageng, Međunarodni krivični sud.

finansiranje

ICMP se u potpunosti finansira putem dobrovoljnih grantova koji uglavnom stižu od vlada različitih zemalja. Među ostalima, tu su Češka Republika, Danska, Finska, Francuska, Grad Hag, Grčka, Irska, Island, Italija, Kanada, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Poljska, Sjedinjene Američke Države, Sveta Stolica, Španija, Švedska, Švicarska, Tajland, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo te Ujedinjene nacije i Evropska unija. Posebnu podršku, među ostalima, pruža Fondacija *Charles Stewart Mott* i Fondacija *Robert Bosch*, Interpol, Univerzitet Kalifornije, Berkley, EULEX, Institut za forenziku Nizozemske (NFI), Policija Južne Afrike dok su nenovčanim donacijama pomogli *Microsoft*, Institut za istraživanje sistema okoliša (ESRI), Korporacija *Oracle* i *Qiagen*.

Sjedište ICMP-a
Koninginnegracht 12
2514 AA Hag
Nizozemska

E-mail: icmp@icmp.int
Web: www.icmp.int